

*Arkusz zawiera informacje prawnie
chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu*

Układ graficzny © CKE 2016

**CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.05**

Wersja arkusza: **X**

Z.05-X-16.05

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

**EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2016
CZĘŚĆ PISEMNA**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krater w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Charakterystyczne objawy stwardnienia rozsianego to:

- A. zaburzenia czucia, sztywność mięśniowa, afazja czuciowa.
- B. drżenie spoczynkowe, osłabienie siły mięśniowej, zawroty głowy.
- C. zaburzenia czucia, drżenie spoczynkowe, zaburzenia ostrości widzenia.
- D. osłabienie siły mięśniowej, nietrzymanie moczu, zaburzenia ostrości widzenia.

Zadanie 2.

Podopieczny, do dwóch godzin po zjedzeniu posiłku skarży się na bóle w nadbrzuszu, pieczenie i palenie w dołku podsercowym, kwaśne odbijania. Objawy te są charakterystyczne dla

- A. zapalenia przełyku.
- B. zawału mięśnia sercowego.
- C. choroby wrzodowej żołądka.
- D. zapalenia pęcherzyka żółciowego.

Zadanie 3.

Ocenę stopnia samodzielności podopiecznego podczas wykonywania złożonych czynności życia codziennego, niezbędnych do funkcjonowania w społeczeństwie, dokonuje się przy pomocy skali

- A. Katza.
- B. Barthel.
- C. Lawtona.
- D. Douglasa.

Zadanie 4.

Niesłyszący podopieczny będzie przede wszystkim potrzebował pomocy opiekunki

- A. w robieniu zakupów.
- B. w sprzątaniu mieszkania.
- C. w czynnościach higienicznych.
- D. w załatwianiu spraw urzędowych.

Zadanie 5.

Opiekunka wykonując zmianę bielizny pościelowej leżącemu podopiecznemu, powinna zgodnie z zasadami tę czynność rozpocząć od zmiany

- A. poszwy.
- B. poszewek.
- C. podkładów.
- D. prześcieradła.

Zadanie 6.

Opiekunka opracowując indywidualny plan opieki, powinna uwzględnić zasadę uczestnictwa podopiecznego w procesie opieki, która oznacza

- A. spełnianie wszystkich próśb podopiecznego.
- B. wykonywanie wszystkich czynności za podopiecznego.
- C. maksymalne angażowanie podopiecznego w działania opiekuńcze.
- D. włączanie podopiecznego zgodnie z jego możliwościami w proces opieki.

Zadanie 7.

Zadaniem opiekunki w pierwszym etapie opracowania planu pomocy jest

- A. rozpoznanie sytuacji społecznej podopiecznego.
- B. rozpoznanie problemów, potrzeb i możliwości podopiecznego.
- C. określenie materiałów, narzędzi i przyborów do realizacji działań.
- D. określenie wspólnie z podopiecznym zakresu świadczonej pomocy.

Zadanie 8.

Pani Maria nie ma rodziny, nie utrzymuje kontaktów z sąsiadami. Organizując pomoc dla podopiecznej, opiekunka nawiązała kontakt z kołem wolontariuszy działającym w pobliskiej szkole. W tej sytuacji została wykorzystana w pracy z podopieczną metoda

- A. pracy grupowej.
- B. projektu socjalnego.
- C. kontraktu socjalnego.
- D. organizowania środowiska.

Zadanie 9.

Dla 30-letniego podopiecznego z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, w celu uczestnictwa w rehabilitacji społecznej, rozwinięcia jego psychofizycznych sprawności i nauczania go podstawowych umiejętności zawodowych, wskazany jest udział

- A. w zakładzie pracy chronionej.
- B. w warsztacie terapii zajęciowej.
- C. w świetlicy socjoterapeutycznej.
- D. w dziennym domu pomocy społecznej.

Zadanie 10.

Córka podopiecznej chce zrezygnować z pracy w związku z koniecznością opieki nad ciężko chorą matką. W celu opłacenia składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za okres sprawowania opieki powinna zwrócić się do

- A. Narodowego Funduszu Zdrowia.
- B. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- C. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- D. Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Zadanie 11.

W celu monitorowania podstawowych parametrów życiowych u podopiecznego należy dokonywać pomiarów:

- A. tętna, poziomu glukozy, temperatury ciała, BMI.
- B. tętna, BMI, ciśnienia tętniczego, temperatury ciała.
- C. ciśnienia tętniczego, tętna, ilości oddechów, temperatury ciała.
- D. ciśnienia tętniczego, tętna, poziomu glukozy, ilości oddechów.

Zadanie 12.

Dokumentacją pracy opiekunki sprawującej opiekę nad podopiecznym w środowisku domowym jest

- A. zeszyt zakupów.
- B. zeszyt wydatków.
- C. karta zabiegów pielęgnacyjnych.
- D. karta zabiegów rehabilitacyjnych.

Zadanie 13.

Opiekując się podopieczną z niewydolnością serca i obrzękami kończyn dolnych, należy

- A. stosować dietę ze zmniejszoną zawartością białka.
- B. stosować dietę ze zwiększoną zawartością wapnia.
- C. zwiększyć ilość wypijanych przez podopieczną płynów.
- D. zmniejszyć ilość wypijanych przez podopieczną płynów.

Zadanie 14.

Podopieczny skarży się na silny ból w okolicy lędźwiowej, promieniujący do pachwiny i bolesne parcie na mocz. Objawy te mogą wskazywać na

- A. kolkę jelitową.
- B. kolkę nerkową.
- C. przerost gruczołu krokowego.
- D. zapalenie wyrostka robaczkowego.

Zadanie 15.

W celu udrożnienia dróg oddechowych nieprzytomnemu podopiecznemu z niewyczuwalnym oddechem należy

- A. ułożyć podopiecznego w pozycji bezpiecznej.
- B. ułożyć podopiecznego na wznak na miękkim podłożu.
- C. odgiąć głowę podopiecznego do tyłu i unieść żuchwę do góry.
- D. odgiąć głowę podopiecznego do tyłu i wysunąć język na brodę.

Zadanie 16.

Aby zapobiec powikłaniom po przebytych zapaleniu płuc u leżącego podopiecznego, należy oklepywać plecy od

- A. góry do dołu bez pomijania okolic nerek i kręgosłupa.
- B. prawej strony do lewej z pominięciem okolic nerek i kręgosłupa.
- C. szczytu płuc do podstawy płuc, bez pomijania okolic nerek i kręgosłupa.
- D. podstawy płuc do szczytu płuc, z pominięciem okolic nerek i kręgosłupa.

Zadanie 17.

Opiekunka ma za zadanie samodzielne umycie głowy leżącej podopiecznej. W tym celu powinna ustawić na zabezpieczonym przed zalaniem łóżku

- A. wiadro.
- B. żelazną miskę.
- C. plastikową miskę.
- D. wanienkę pneumatyczną.

Zadanie 18.

Po umyciu oczu właściwa kolejność wykonywania toalety twarzy u podopiecznej leżącej w łóżku to:

- A. dalszy policzek, bliższy policzek, broda, czoło, okolica pod nosem.
- B. czoło, nos, bliższy policzek, dalszy policzek, broda, okolica pod nosem.
- C. czoło, dalszy policzek, nos, bliższy policzek, broda, okolica pod nosem.
- D. bliższy policzek, dalszy policzek, czoło, nos, broda, okolica pod nosem.

Zadanie 19.

Aby zapobiec rozwojowi odleżyn u podopiecznego leżącego w łóżku, który ma niewielkie zaczerwienienia w okolicy pośladków, blednące przy lekkim ucisku, należy

- A. nacierać pośladki i stosować preparaty myjące, które wysuszają skórę.
- B. masować pośladki i stosować preparaty myjące, które wysuszają skórę.
- C. wprowadzić dietę wysokobiałkową i wcierać preparaty ochronne w zaczerwienioną skórę.
- D. wprowadzić dietę wysokobiałkową i smarować preparatem ochronnym zaczerwienioną skórę.

Zadanie 20.

Zmiana okładu wysychającego (zimnego) powinna być wykonana po

- A. 30-60 minutach.
- B. 2-3 godzinach.
- C. 4-5 godzinach.
- D. 6-8 godzinach.

Zadanie 21.

65-letnia podopieczna po przebytych udarach mózgu przebywa w łóżku. Ma wszczepiony rozrusznik serca. Ze względu na prawostronne porażenie połowicze i obniżony nastrój nie wykonuje samodzielnie żadnych działań higienicznych. Której czynności opiekunka **nie powinna** wykonać u podopiecznej w czasie przeprowadzania toalety całego ciała?

- A. Nacierania pleców spirytusem.
- B. Mycia klatki piersiowej.
- C. Oklepywania pleców.
- D. Obcinania paznokci.

Zadanie 22.

Przygotowując leki do podania podopiecznemu, należy

- A. sprawdzić trzykrotnie nazwę leku.
- B. sprawdzić dwukrotnie nazwę leku.
- C. zapoznać podopiecznego z działaniem leku na organizm.
- D. zapoznać podopiecznego ze skutkami ubocznymi działania leku.

Zadanie 23.

Jak należy ułożyć podopieczną praworęczną, aby mogła samodzielnie włożyć czopek?

- A. Na wznak, ugiąć lewą nogę w stawie kolanowym.
- B. Na wznak, ugiąć prawą nogę w stawie kolanowym.
- C. Na prawym boku, ugiąć lewą nogę w stawie kolanowym i biodrowym.
- D. Na lewym boku, ugiąć prawą nogę w stawie kolanowym i biodrowym.

Zadanie 24.

W celu uzyskania skierowania do zakładu opiekuńczo-leczniczego podopieczny powinien zwrócić się do

- A. lekarza ubezpieczenia zdrowotnego.
- B. dyrektora ośrodka pomocy społecznej.
- C. dyrektora powiatowego centrum pomocy rodzinie.
- D. lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Zadanie 25.

Opiekunka środowiskowa pomaga podopiecznej ze zmianami zwyrodnieniowymi kręgosłupa i kolana prawego w dotarciu na basen. Ćwiczenia w wodzie wykonywane przez podopieczną bez użycia przyrządów należą do ćwiczeń

- A. z oporem.
- B. w odciążeniu.
- C. izokinetycznych.
- D. synergistycznych.

Zadanie 26.

Podopieczny po udarze mózgu ma zalecone przez rehabilitanta wykonywanie kinezyterapii biernej. Opiekunka prowadząc ten rodzaj usprawniania, powinna

- A. wykonywać ćwiczenia wspólnie z podopiecznym.
- B. motywować podopiecznego do samodzielnego wykonania ćwiczeń.
- C. wykonywać ćwiczenia u podopiecznego samodzielnie, bez jego czynnego udziału.
- D. przygotować zestaw ćwiczeń do samodzielnego wykonywania przez podopiecznego.

Zadanie 27.

Przesadzając podopiecznego z łóżka na wózek, w pierwszej kolejności należy

- A. zablokować koła wózka.
- B. odsunąć wózek od łóżka.
- C. odchylić podnóżki wózka.
- D. ustawić wózek jak najbliżej łóżka.

Zadanie 28.

Podopieczny choruje na cukrzycę typu 2, z możliwością wydzielniczą insuliny przez komórki trzustki i insulinoopornością, czyli zmniejszoną wrażliwością tkanek na insulinę. Przygotowując podopiecznego do samoopieki, należy przeprowadzić edukację w zakresie

- A. prawidłowego przechowywania insuliny.
- B. samodzielnego nabierania i podawania insuliny.
- C. samodzielnego dobierania i dawkowania leków obniżających poziom cukru.
- D. regularnego przyjmowania zleconych leków doustnych obniżających poziom cukru.

Zadanie 29.

Podopieczny ma problemy z dokonywaniem prostych napraw w swoim mieszkaniu. Nie potrafi wbijać gwoździ, wymieniać żarówek, uszczelek w zlewie. Brakuje mu pieniędzy na opłacenie fachowców. W tej sytuacji należy zaproponować podopiecznemu udział w treningu

- A. technicznym.
- B. budżetowym.
- C. poszukiwania pracy.
- D. umiejętności praktycznych.

Zadanie 30.

Podczas sprzątanía mieszkania podopiecznego z astmą oskrzelową należy

- A. stosować odświeżacze powietrza.
- B. sprzątać wszystkie powierzchnie na sucho.
- C. sprzątać wszystkie powierzchnie na mokro.
- D. stosować środki zapachowe do mycia powierzchni podłogi.

Zadanie 31.

Podopiecznej ze zdiagnozowaną chorobą wrzodową żołądka, zgodnie z zaleceniami diety łatwostrawnej, w okresie występowania dolegliwości należy zalecić spożywanie potraw

- A. gotowanych w wodzie.
- B. pieczonych w tłuszczu.
- C. smażonych na smalcu.
- D. smażonych na oleju.

Zadanie 32.

Osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku albo znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, spełniającej kryterium dochodowe, przysługuje zasiłek

- A. stały.
- B. celowy.
- C. okresowy.
- D. opiekuńczy.

Zadanie 33.

Wykonując zabieg higienicznego mycia rąk, należy

- A. namydlać ręce przez 15-30 sekund i umyć.
- B. użyć 1-2 ml środka dezynfekcyjnego na suchą dłoń.
- C. umyć ręce, wysuszyć i wcierać 3-5 ml środka dezynfekcyjnego przez 15 sekund.
- D. umyć ręce, wysuszyć i wcierać 3-5 ml środka dezynfekcyjnego przez 30 sekund.

Zadanie 34.

Aby wdrożyć procedurę przymusowego leczenia odwykowego syna podopiecznej, który nadużywa alkoholu i pod jego wpływem jest agresywny, należy złożyć wniosek

- A. w poradni odwykowej.
- B. w szpitalu psychiatrycznym.
- C. w stowarzyszeniu anonimowych alkoholików.
- D. w komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadanie 35.

Podopieczny ma zaburzone relacje z sąsiadami i członkami najbliższej rodziny. W celu poprawy relacji społecznych opiekunka powinna zaproponować mu

- A. esteterapię.
- B. hortikuloterapię.
- C. trening interpersonalny.
- D. trening autogenny Schulza.

Zadanie 36.

U podopiecznej, ze względu na chorobę Parkinsona, występuje wzmożone napięcie mięśni, drżenie rąk, spowolnienie ruchowe, nietrzymanie moczu, zaburzenia równowagi, zaburzenie mowy. Organizując czas wolny dla podopiecznej, opiekunka powinna zaproponować

- A. szycie na maszynie.
- B. biblioterapię.
- C. haftowanie.
- D. trekking.

Zadanie 37.

Właściwą metodą wykorzystywaną podczas organizacji czasu wolnego dla podopiecznego, który lubi grać w szachy, warcaby, karty, jest

- A. arteterapia.
- B. ludoterapia.
- C. choreoterapia.
- D. chromoterapia.

Zadanie 38.

Niezbędne środki do przeprowadzenia zajęć z dziewiarstwa to

- A. farby i płótno.
- B. kanwa i mulina.
- C. druty i włóczka.
- D. mulina i płótno.

Zadanie 39.

W celu ułatwienia przemieszczenia podopiecznego z łóżka na wózek inwalidzki można wykorzystać

- A. łatwoślizg.
- B. drabinkę przyłózkową.
- C. niski balkonik na czterech kółkach.
- D. balkonik z czteropunktowym podparciem.

Zadanie 40.

Podopieczny z amputowaną kończyną dolną, podczas samodzielnej kąpieli pod prysznicem powinien wykorzystać

- A. wózek inwalidzki aktywny.
- B. wózek inwalidzki ręczny.
- C. podnośnik elektryczny.
- D. krzesło prysznicowe.